

Notă diplomatică. Atât în Viena, cât și la Berlin, a fost înmânată reprezentanților puterilor neutre și reprezentantului scaunului papal către o notă diplomatică, Joi, în 11 Ianuarie n., care notă formează un fel de răspuns la refuzul antantei de a intra în pertractări de pace cu puterile centrale, și în care se rectifică mai multe afirmații greșite din nota antantei, fiindcă nu pentru convingerea antantei, ci pentru orientarea statelor neutre, cărora li se dă asigurarea de nou, că ofertul de pace s'a făcut din partea puterilor centrale cu toată sinceritatea, pentru a se pune odată capăt vărsării de sânge. Dacă antanta refuză acceptarea ofertului, răspunderea pentru urmări are singură să o poarte în fața lumii și a dumnezeirii. Putele centrale vor continua luptă, cu deplină încredere în cauza lor dreaptă, până vor elupta pacea, care va garanta apoi pe seama popoarelor lor existența, onoarea și libertatea desvoltării, făcând totodată cu puțință, ca toate statele, în plină egală îndreptărire, să lucre în comun la deslegarea problemelor mari culturale din viitor. — Cam acesta e cuprinsul notei, care, cum am spus, a fost predatea Joi în Viena din partea ministrului nostru de externe Czernin, iar în Berlin din partea cancellerului german Bethmann-Hollweg, nunțiului papal și reprezentanților puterilor neutre.

Convocarea parlamentului austriac. Se șestește dela Viena, că prin cercurile bine informate de acolo așa se știe, că senatul imperial austriac va fi convocat în sesiune ordinară pe la mijlocul lui Martie c. la Viena. Președintele de până aci al senatului, domnul Dr. Sylvester, și-a dat demisia în mod irevocabil, și astfel prima datorință a senatului va fi să-și aleagă un nou președinte. Dorința noastră guvern austriac este adecătă aceeași în ceea ce privorește parlamentară în partea ceealaltă a monarhiei. Scopul principal pentru care se convoacă senatul imperial austriac e însă acela, ca Maiestatea Sa, Monarhul, să depună în fața parlamentului austriac jurământul, ca împărat al Austriei. În ceealaltă parte a monarhiei nu e încoronare solemnă, ca la noi. Mai e vorba apoi, că parlamentul austriac să aleagă și membri în delegația austriacă, pentru a să poată fi convocate și delegațiile în sesiune ordinară. În fața lor își va

expune apoi programul noului ministru de externe al monarhiei, contele Otocar Czernin.

Condițiile antantei. La cunoscuta notă a președintelui statelor unite americane a răpus acum și antanta, precindându-și astfel condițiile, sub cari e aplicată a intra în per tractări de pace cu puterile centrale: Statele mici: Belgia, Sârbia și Muntenegru să fie reînființate și despăgubite. Părțile ocupate din Franța, Rusia și România să fie imediat părăsite de trupele puterilor centrale, acordându-se despăgubire deplină pentru pagubele pricinuite. Organizarea de nou a Europei, pe baza principiului de naționalitate, cu respectarea drepturilor popoarelor mari și mici. Retrocedarea teritoriilor luate mai nainte dela altii, în contra voinei poporațiunii și eliberarea Italienilor, Slovenilor, Românilor, Cehilor și Slovacilor din jugul strein, precum și a popoarelor creștine de sub tirania turcească. Turci au să fie scoși din Europa, pentru a formăza pedecă pentru civilizația apuseană. Antanta declară în răspunsul dat domnului Wilson, că luptă în contra militarismului german și pentru atingerea scopurilor însărcinate, nu însă pentru nimicirea popoarelor germane, ori pentru subjugarea lor politică!

Din parlament. Dieta țării a ținut ședință Joi, în 11 Ianuarie n. Dela încoronare nu mai fusese întâlnită. Ședința aceasta încă a fost numai formală. În ea s'a făcut comunicările următoare: că Maiestatea Sa, Regele, a luat la cunoștință cu vie satisfacție felicitările aduse din partea dietei la anul nou, exprimându-și, în numele său și al Reginei, preaînalta mulțumită pentru semnele de credință și alipire, și că ministru de externe al monarhiei a fost numit contele Czernin, iar ministru comun de finanțe. S'a prezentat apoi mai multe proiecte de legă, anume: despre eternisarea memoriei fericitului în Domnul, Împăratului și Regelui Francisc Iosif I, despre încoronarea Maiestății Sale, Regelui Carol IV, despre inarticularea în lege a diplomei de încoronare și a jurământului prestat din partea Maiestății Sale, despre darul țării, făcut Maiestăților Lor cu ocazia încoronării în sumă de către 50,000 galbeni, despre întregirea dispozițiilor excepționale sub du-

rata răsboiu lui, despre urcarea dării de timbru și transport la căile ferate, și în fine, despre eternisarea memoriei eroilor, vii și morți, din actualul răsboi, pe seama cărora fiecare comună va avea să gătească către o peatră comemorativă și fiecare oraș către un monument mai însemnat. Toate proiectele de legă s'a împărțit între comisiuni. Ședința proximă formală s'a anunțat pe Luni, 15 Ianuarie nou, iar cele meitoriale se incep în 22 Ianuarie n.

Această icoană nu se reîmprospătează în memoria în ziua Nașterii Domnului. Ea ne îndreptă totodată privirile spre căsuțele fără foc și fără țoale și fără pânea de toate zilele a multor orfani din cuprinsul eparhiei Caransebeșului. Deci Ne vedem din nou îndemnat a sfătuī poporul, să nu intrelase a se îngrijii de căi orfani.

Dar de astădată nu voesc a da numai îndemnuri de frumoase cuvinte, ci — precum în ziua de Crăciun Fiul lui Dumnezeu, «Cuvântul trup s'a făcut» — aşa și Noi, dimpreună cu voi, iubiți ascultători, să intrupă o idee mare, să însăptuim un lucru bun, pe care ca pe o faptă de bine facere să o vedem cu ochii și aievea să o putem prinde cu mâna. Adevărată mândrie a celor în națazuri constă în ajutorarea lor.

I.

Ceice cunoaștem poporul nostru stim că totdeauna s'a arătat milostiv față de orfani, și desigur toti cunoașteți cazuri, cum cutare a luat de suflet, a adoptat și crescu căte un orfan rămas de părinți. Această milostivire în zilele acestea grele trebuie să cuprindă înimile tuturor și mai ales ale celor ce își nu au copii. Până acum sună în țară peste 60.000 de orfani, ai căror tati au căzut în răsboi. Între aceștia vor fi foarte mulți Români. N-ru lor crește zilnic. Astfel nu se vor putea adăposti, decât o mică parte, în orfelinatele cele proiectate. De este o trebuință mare, ca să fie crescută căt de mulți orfani în satul, în care s'au naști. În această direcție deci trebuie să facă toți ce se poate.

1. Mai iute cred că vom ajunge la scop, dacă preoții din parohii vor conscrie numărul orfanilor și mai ales a celor avizati la ajutor străin. Apoi se vor pregăti la sărbătoare potrivită a ținea în biserică cuvântare, în care să roage, să îndemne și să înduplece pe fruntași pe cari Dumnezeu nu i-a înredințit de copii proprii să iee la sine pe căte un astfel de orfan mai ales care este ceva înrudit cu ei, să-l crească. Despre succesul obținut să facă comitetul parohial raport și cele îprăvite să se iee la protocol, având o copie a se trimite la consistor.

2. Unde intervenirea preoților nu va fi deajuns, ei să ceară și concursul comitetului parohial, invitând pe toți membrii lui și pe toți, căi pot fi de folos, ca să propovăduiască în parohie ideea adoptată și îngrăjirii de orfani, cari au rămas înimănu. Si în cazul acesta comitetul prinde la protocol cele îndeplinite.

În modul acesta se pot așeza mulți orfani și se pot crește de fi buni ai bisericii, neamului și patriei. La apelul făcut în biserică din partea preoților și a unor oameni de înimă prin sat se vor anunța desigur destule famili, descooperindu-și dorința de a lua la sine pe căte un orfan. Se cere numai zelul celor din fruntele parohiilor, cari să facă pașii de lipsă, să dăruiască și să înziste pentru îndeplinirea sfatului Nostru. În ieslea simplă a Vifleen încă s'a naștut, nu om de rând, ci însoțit cel ce a devenit Mântuitorul lumii; să din orfanii nimenui, crescute în case bune și de familii fruntașe, cine știe ce oameni însămați și vrednici se pot alege?

ușor. Ceeace tu numești minte luminată împărțialitate și putere spirituală, e o aderevărată boală sufletească.

Pentru a putea pricepe pe Dumnezeu pentru a putea înțelege legătura existențială de aici cu o existență viitoare, ar trebui să fii tu însuși Dumnezeu. Îndestulează-te deci cu primele revelații, pe cari îl este făcut Acela, care te-a creat. Crede în el și lucrează după ele. Nu fi asemenea copilului, care din curiositate de a cunoaște învățarea monotonă a cărților, desconsideră-

ți invățarea de a literelor, căci nu vrei să le știe pe acestea, ci întreg conținutul cărții. Noi însă am primit aici prima literă care ne pregătește pentru cetirea întregului opere și dumnezeesc. Silește-te să-ți pricipești în credință copilăreasă. Tu nu ești creat fără scop, și concepția despre eternitate nu a fost aruncată accidental. Vine ziua, care-ți desvăluie și două literă. Lucrează și crede, căci ea-ți va veni poate înainte de moarte.

Răul opus boalei de a satura cu puterea de imagine prin infinit, sau a măsura cu mintea îngustă cele mai superoare, — ceeace în fine va trebui să devină genereze în scepticism, — este, dacă omul își pune religiunea sa numai în simțuri orabe, fanatic, și dacă tinde să pătrundă în cele sfinte prin rugăciune constantă și prin sfidări constantă a inimii sale. Aici el iarășește găsește în contracicere cu natura sa proprie și cu lumea. El tinde după liniste, după fericire, după unirea lui cu Dumnezeu, și nu le găsește. Căci el observă, spre înțistarea sale, că meditațiile sale nu au totdeauna ferovoarea ce ar dori el să aibă, că simțurile sale răcesc adeseori, contra vo-

FOIȘOARA.

Evangelia — putere dumnezească.

— Traducere, de Gh. Henția, paroh. —

«Că nu mă rușinez de Evangelia lui Cristos, că este puterea lui Dumnezeu spre măntuirea a tot celu ce crede». Rom. I, 6.

Nu toți cei apartin bisericii creștini, aparțin și credinței creștinești. Cui ar fi necunoscută această experiență? Și mulți, cind aceste rânduri, se vor gândi în sine: «Eu aparțin întrădevări bisericii creștinești, nu pot însă afirma, că aparțin întru toate și credinței creștinești! Nu sunt încă clar în internal meu, că ce adecăt trebuie să-mi închipuească sub această credință, și cum ar putea ea influența asupra întregii mele ființe, spre înțistirea și fericirea mea trainică. Eu sunt stăpânit încă, — adeseori fără voia mea, — de fel și fel de îndoeli, cari mi se impun dela sine. Tind după lumenă și rămân în întuneric constant. Caut în liniște după ceva mai bun și totuși nu pot cuprinde! Și eu nu descoper alții nimănui aceste îngrijorări ale mele, pentru că nici eu singur prin propria mea putere de meditare și de explorare. Afară de aceasta trebuie să fiu precaut, cănd aș descoperi altuia starea mea neplăcută, pentru că nu fiu despreștit. Eu nu aș trăda-o nici celui mai bun prieten al meu, temându-mă, că considerația lui față de mine să ar putea mic-

sora. Pentru că noi iubim și ne încredem cu desăvârșire numai în acela, despre care credem, că posedă o anumită rezoluție și tărie a felului de gândire; că nu șovăește în nici o chestie, cu atât mai puțin în cele de ordin mai superior...»

Astfel cugetă mulți. Și evangelia să ca moartă înaintea lor; bucuria vieții, adevărata, curată bucurie a existenței lor se depărtează dela ei, lumea splendidă, stălălucitul univers al minunilor creațiunilor dumnezești planează înaintea lor ca o enigmă mare.

O prietene, temător și nefericit, cum îți deplâng eu boala ta! Boala a sufletului tău e doară dispoziția ta sufletească, tocmai așa precum contracicerea și confuzia naturală a puterilor și sucurilor deveni boale ale corpului tău. Cine ar putea să-ți ajute, dacă nu-ți poți ajuta tu singur?

Dar să ceretă: oare nu s-ar putea descoperi originea națazului tău tainic? Și dacă ai aflat-o, atunci găsești poate cu atât mai ușor și cel mai sigur mijloc de ajutorare, conform facultății tale de judecată.

Multe lucruri, pe cari tu ca copil le-ai experiat și învățat, în anii mai maturi ai vietii tale le-ai lăpată dela tine, părându-ți și defectuoase și necomplete. Ele însă și-au adus pe vremea aceea satisfacție. Ceeace de atunci încoace ai experiat și învățat, nu vrea să-ți ajungă. Tu ai dorit să rechemi iarăși pacea copilariei în pieptul tău, dar cunoștințele tale, înmulțite și crescută de atunci încoace, te rețin dela aceasta. Multe lucruri, pe cari îți le spune biserică, și se par de altcum foarte apropiate și binefăcătoare; ele însă nu convin minții tale. Ele se certă cu inteligența

ta. Tu stai adeseori în casa lui Dumnezeu între creștini, vezi tainele lor, auzi predica cuvântului sfânt, îndreptat și către tine, însă ție îți se pare, că nu ai apartințea acestui lăcaș, ci cu totul altei religiuni.

Cum ai căutat tu însă de atunci încoace după adevărul fericitor? Poate găsești cardinală a răului tău zace în aceea, că ai întrebuit mijloace cu totul false, pentru că să-ți procuri liniste.

Omul e delă natură un întreg, în sine nedespărțit. Și dacă omul vrea să înțeleagă natura, pe sine însuși, dumnezească, existența sa, menirea sa, de aici și cea viitoare: atunci el nu trebuie să lucreze cu o fire divizată.

Tu poate vreai să măsuri și să cunoști numai cu ajutorul minții tale ceeace în sine și infinit. Aici ai greșit. Nu ești tu mulțumit, că Cel ce te-a creat, a pus în Eu-l tău și concepția despre infinit? Când ai fi ajuns tu și numai la gândul acesta mare, fără această revelație spirituală mai înaltă? Dumnezeu s'a relevat în tine însuși. Pulbere, ce ești! Pentru că vreai să subtilizezi și de ce dubitez în această revelație, în loc să o stimezi? Toate îndoelile tale sunt zadarnice. Adevărul rămâne în tine, cu toate că tu continui a-ți tortura creerul și a măsura unilateral numai cu mintea ta. Mulțumește-te cu ceeace îți-a revelat spiritul și nu încerca imposibilul, nu tindă după contracicera. Încerca îndoelile cu încăpăținare, și a prefacă îndoelile în deprivare, în manie, în patimă. Omul poate ajunge pe urmă acolo, că recunoaște însuși prostia îndoelilor sale și cu toate acestea se cugetă în continuu: ar putea însă fi și altcum! Aici îndoelala a devenit deja manie, care nu se poate stări-

De aceea On. noștri preoți, învățătorii și fruntașii satelor să nu dea uitării acest sfat părintesc, ci să facă tot ce pot întru împlinirea lui, întemeindu-și stăruijenele pe cuvintele proorocului Isaia, când zice: «Frânge celui flămând pânea ta, și pe săracii cei fără de casă bagă-i în casa ta, și de vezi pe cel gol, îmbracă-l; și nu trece cu vederea pe ceice sunt din seminția ta». (58-5-11.)

II.

De altă parte fruntași ai bisericii noastre au luat inițiativa, să se întemeieze în Sibiu, în centrul mitropoliei noastre, și un *Orfelinat*, așecă un așezământ pe seamă creșterii orfanilor noștri. O vie mișcare s-a pornit în toate părțile pentru a aduna mijloacele de lipsă pentru deschiderea căt mai curând a acestui orfelinat. În scopul acesta s-au trimis contribuiri și din eparhia noastră, precum trebuie să se facă din toate părțile mitropoliei.

Din sumelele încurse și din cari se vor mai oferi, succesul va fi la Sibiu asigurat. Deci fără a stingheri succesul celor dela Sibiu, datorință avem și nu rămâne nepăsători la strigătele de ajutor ale orfanilor de la noi, cari nu vor încăpea în orfelinatul altora. Deci trebuie, nu numai să ne gândim, ci să și facem ceva pentru ei, mai ales că cei lipsiți către cei din fruntea bisericii se îndreaptă după ajutor și *biserica nu-i ertat să-i respingă*. Ne îndeplinim deci o părintească datorință, când din nou apelăm la simțul de marinimozitate al tuturor credincioșilor noștri din eparhie: cler, învățătorime, intelectuali, meseriași și tărânișe etc., ca să contribue din toată inimă pentru *fondul orfanilor*, care prin aceasta se înființează în eparhia noastră. Temelia acestui fond am pus-o Noi solvind la casa consistorială, ca început, *una mie de euroane*. Alții cu stare materială bună și cari n'au de dat în multe părți, sperăm că ne vor întrece.

Am ales în scopul acesta anume ziua sfintei Nașteri, când inima tuturor creștinilor, după obiceiul strămoșilor, este mai aplicată spre milostenie; iară de altă parte, ca tocmai la aceste sfinte sărbători să aveți toți credincioșii ca indemnă pilda celor trei crai dela răsărit, cari au venit cu daruri la locul de naștere a lui Cristos. — Așa și Voi, iubitorii credincioși, să veniți de astădată la sfânta biserică, unde se prănuiește Nasterea Mântuitorului, nu numai cu inima deschisă spre milostenie, ci și cu mâna plină de daruri, pe cari cu îmbelșugare să le vărsăti pe *discul, care se va purta în cele trei zile de Craciun în toate bisericile din episcopie*.

Ceice n'au fost pregătiți în ziua primă, vor aduce și oferi jertfa lor în ziua a două sau a treia.

Scolarii vor merge cu colinde pela casele fruntașilor și darurile primele le vor trimite și ei pentru ajutorarea micilor lor soți orfani.

Iară după sărbători, comitetul parohial va numi o comisiune de femei și fete din comună, din care să nu lipsească nici cele din clasa intelligentă, cari vor colecta dela toate casele, dând astfel ocazie, ca toți să poată oferi obolul lor pentru un scop atât de creștinesc și umanitar. Intrucât preoții

și onoratele comitete vor găsi și alte mijloace ducătoare la bun rezultat, lăsăm la aprecierea lor, ca să facă tot ce cred de bine în această privință.

Unde comunele bisericești sunt cu stare bună, așteptăm să jertfească și ele ceva în acest scop frumos.

Eparhia noastră, care are cele mai puține așezăminte, și dateare să se sforteze ca să nu rămâne înapoia altora, mai ales că azi mulțimea poporului are bani și numai oameni de spravă să cer, cari să intrupeze ideea. Multă au căștigat pe deosebite lucruri bani frumoși; deci în belșugul lor să nu-și uite de orfani. Dumnezeu le va răsplăti jertfa ce vor da-o din ceeace tot Dumnezeu le-a ajutat să aibă.

Noi, precum am atins la început, încă la 1908 am accentuat lipsa de orfelinat în biserică noastră, în cuvintele cuprinse în propunerea pentru înființarea băncii culturale «Lumină» din Sibiu: «*In întreaga mitropolie... n'avem nici un institut de creștere pentru orfani...*» Acum însă pe urma răsboiului această lipsă este și în eparhia noastră arzătoare și neamânăvă.

Credem tare, că atât iubul cler, că și poporul credincios, vor asculta și îndeplini cu însuflețire aceste 2 sfaturi arhierești, cuprinse în pastorală de față, ca astfel cu ajutorul lui Dumnezeu să putem întrămea bărem *un fond*, din venitele căruia să ajutorăm căt mai mulți orfani săraci.

Preotul Traian Petrișor din Gușterița de lângă Sibiu, acum preot la miliție, a adunat singur peste 6000 cor, iară părintele protopop Dr. Ioan Lupăș numai în parohia sa Săliște peste 30.000 cor. pentru orfelinatul din Sibiu. Oare noi, o eparhie întreagă, să nu putem face cel puțin atată, că în arhidieceza Ardealului o *singură comuna?*

Voință și stăruință se cer numai, și succesul trebuie să urmeze.

Toți căt vor osteni în acest scop creștinesc să fie convinși, că fac nu numai o faptă placută oamenilor și lui. Dumnezeu, ci vor șterge și multe lacrimi din ochii orfanilor, despre cari zice vechiul cronicar Ioan Neculce, că: «*lacrimile orfanilor nici soarele, nici vântul nu le poate usca, ci numai dragostea creștinilor cu milă*».

Caransebeș, 10 Decembrie 1916.

Dr. E. Miron Cristea, m. p., episcop.

Aduc la cunoștința P. T. Domnii profesori și a elevilor din ambele secțiuni, — teologică și pedagogică, — că instrucțunea, începând din 19 Ianuarie (1 Februarie) a. c., se va continua în Nagyszeben (Sibiu) în institut, în mod normal.

Oradea-mare, 1/14 Ianuarie 1917.

Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial.

cirea celor ce te încunjură, prin cuvinte și fapte creștinești; *pe Dumnezeu însă să-ți iubești mai presus de toate*.

Dubiosule în orice formă! Starea ta e o stare a chinului liniștit. Pentru ce nu fugi de el? Păzește-te de a urma pe mai departe indoelilor tale; căci ceeace și se preface în deprindere, te stăpânește după aceasta cu atât mai tare. Dubiosule de orice formă, măntuiește-te, măntuiește-ji sufletul, fericirea vieții tale!

Tu întrebă: «Dar cum? Căci tocmai măntuirea mea o caut; liniștea internă o doresc. Unde le pot găsi?»

Ei și răspund: «În tine și în adevărată înțelepciune».

Tu întrebă: «Cum pot dobândi adevărată înțelepciune? Căci tocmai ea e aceea, pe care o caut și la care nu pot ajunge?»

Ei și răspund: «Tu o vei găsi, însă nu pe calea de până acum. Dovadă că ai greșit, că tu acum ești mai nefericit decum ai fost înainte de a apuca pe această cale. Tu ai ajuns la discordie cu tine însuți, cu puterile tale proprii, pentru aceea pari și fi în discordie cu Dumnezeu și cu viață. Religiunea adevărată își va relua dela sine intrarea în inimă ta, dacă nu mai tinzi unilateral după ceea ce-ți lipsește. Vezi, e un adevarat mare în cuvintele apostolului: «*Eu nu mă rușinez de evangelia lui Cristos, căci ea este puterea lui Dumnezeu, spre măntuirea a tot celui ce crede*». (Rom. I, 16.) În aceste cuvinte zace un adevarat, pe care poate tu nu-l ai cunoscut nici odată în plinătatea lui».

(Va urma).

† Preotul militar N. Peicu.

Inregistrăm cu adâncă durere moartea eroică a preotului militar Nicolae Peicu, întâmplată pe frontul italian la 17 Decembrie 1916.

Vestea aceasta notificată de preotul militar romano-catolic Sorbán József oficiului nostru protopopesc al tractului Sighișoara ne umple inimile de jale. Credincioșii noștri din comuna bisericească Galomfalău-mare pierd pe părintele lor suflător, care timp de 4 ani le-a ținut aprinsă flăcăria credinței strămoșesti, iar soldații, pe cari îi măngăia în mijlocul incercărilor grele ale răsboiului, nu vor mai vedea pe nebositul lor măngăetor. În tooul înfruntării obstacolelor naturii, părintele Peicu, — precum spune raportul colegului său romano-catolic, — «în conștiință chemării sale se învârtea în mijlocul sărmănilor răniți, măgăindu-i», când o lavină năpraznică i-a curmat pentru totdeauna activitatea, ce o desvoltase pentru tron și patrie.

«Știi și simțesc, — zice raportul menționat, — că tractul protopopesc a întâmplat mare pierdere, dar preoților și credincioșilor să le servească spre măngăiere conștiința faptului, că *Peicu a fost erou, și ca erou nu e de compătimit, ci de admirat*. *Tractul să-i fie spre fală, că a dat preot bun eroilor, iar patriei erou. Să-i păstrați memoria pe vecie și să o puneti ca pildă urmașilor*».

Dormi în pace, frate! Tu îi-ai împlinit cu cinste și devotament cursul vieții, ca slujitor al altarului, dar ai dat o pildă vie și despre felul cum știe jertfi preotul român al iubitei noastre țări Ungaria și pe altarul tronului și al țării. Somnul tău e al omului, care și-a îndeplinit mai întâi lucrul reclamat de chemarea sa. Cu atât mai lină este deci odiina ta. Deasupra mormântului tău o cruciulă va încresta trecătorilor, că a fost erou, iar freamătul frunzelor și murmurul apei vor da glas și vor îndulci somnul tău.

Crucea mormântului tău va slăbi de vreme, dar amintirea ta va fi cu noi. Iubita ta soție și pruncii te vor plângă, dar îi vom îmbrăbăta noi, spunându-le că eroii nu sunt morți.

Iar acum îmi iau rămas bun dela tine, frate. Prietenia anilor din gimnaziu și din scola teologică și-a încheiat, — Iara înțelepciune, — și-a încheiat și viața. Tu îi-ai urmărit cu înțelepciunea, că viața ta a fost cu adevărat preoțească.

Dr. Gheorghe Comșa.

Calendarele noastre.

— Câteva dări de semă. —

(Urmare).

(x) Gustul și trebuințele de tot felul ale oamenilor din clasa tărânească le are în vedere *Calendarul Asociațiunii*, menit anume pentru poporul nostru.

Anul al șaselea, 1917, al acestei publicații, ieșite tot din tipografia arhidiecezană, cuprinde, în primele cincizeci de pagini, după însemnarea zilelor și serbătorilor, *sfaturi economice* și de altă natură pentru fiecare lună, tarifa cea mai nouă cu privire la poștă și la timbre, și alte informații mai mult sau mai puțin vrednice de a fi respăndite.

«*Semnele de timp*», bunăoară, pot fi foarte interesante din punctul de vedere al credințelor poporului; dar «*Umbărarea vremii*», care profetește între altele, că în 20-22 Ianuarie va bate vântul și va fi moină, (schimbător de culegător în «moimă»), sau că în 18-24 Iulie are să fie timp «amestecat», iar în 1-5 Decembrie «bine», pe lângă toate progresele neîndoioase ale meteo-rolor, nu poate fi sprijinătă de nici un argument valabil. Preziceri de natură aceasta, sau «*Cum va fi anul?*», s-ar putea lăsa în grija calendarelor de-a doua și de-a treia mână, întocmite de speculanți de ai noștri sau de străini.

In a doua parte, pe o sută de pagini, Calendarul Asociațiunii oferă un material din cele mai variate pentru învățătură și petrecere.

Inregistrează, cu vorbe puține și nimerite, momentele capitale din anul dispărut: Moartea Monarhului Francisc I și urcarea pe tron a părechei domnitoare de astăzi; trecerea la cele eterne a harnicilor arhierei Ioan Meșianu și Dr. Vasile Hossu. In notițe potrivite se face amintire: despre poetul Andrei Murășanu, dela a căruia naștere s-au împlinit în 1916 o sută de ani; despre distinsul colonel Dănilă Pop și vicealul subcolonel Victor Russu, cari în răsboiul lung și universal de astăzi au vărăt nu

odată spaimă în trupele uriașe ale Rusiei; apo despre marele iubitor de oameni Abatele Metodiu Zavoral din Paga-Strahov; despre neuitații Virgil Onițiu, subcolonelul Ioan Voicu și medicul colonel Dr. Ioan Pop, încetați din viață în 1916.

Toate descrierile și notițele amintite sunt însoțite de portrete; unele sunt tâlmăcite și prin versuri ocazionale. Între acestea din urmă se distinge poezia *Trăiască Regele*, alcătuită cu avântul cunoscut al stiurii domnului Andrei Bârseanu.

Pentru a satisface trebuințele literare și culturale în massele poporului, Calendarul Asociațiunii a ales și pentru anul 1917 numeroase poezii din literatura poporala și din literatura cultă, povestiri și glume; un articol: Pentru ce trăim? apo bune învățămintă pedagogice (*desmerdarea* în creșterea copiilor, un articolaș cu juste observări), regule de viață, despre însemnatatea meserilor, tovarășii economice, povești de igienă, despre beatură; din economie: despre roitul albinelor, despre păstrarea poamelor s. a.

Nu este lucru ușor să alegi, uneori să prelucrezi, pentru priceperea celor mulți, o materie atât de diferită: literatură, sociologie, pedagogie, igienă, economie, cu deosebire într-un timp agitat cum este cel de acum.

Liniștindu-se în sfârșit cumpletele vremuri, prin care trecem, își va relua și Asociația noastră jugul muncii pacinice cu un personal întregit. Va avea atunci răgazul și mijloacele necesare pentru a da la iveală lucrări din ce în ce mai desăvârșite și în conformitate cu cerințele publicului față de o corporație fruntașă, culturală și literară, cum este Asociația.

Calendarul ei, — și cel mai nou, — trebuie cumpărat și citit. Se găsește de vânzare la toate librăriile mai mari și costă 60 de bani, cu poșta 70 de bani.

Răsboiul.

La frontul dela apus au atacat în zilele din urmă Englezii cu multă înverșunare și cu mici succese locale, cucerind câteva tranșee, pe cari însă iarăși le-au pierdut pe urma contratacărilor succese germane. Pe celelalte locuri a fost foc de artillerie. La frontul italian situația e cea veche. de o nouă ofensivă. Lupte grele și neîntrerupte se dau la frontul răsăritean, în Carpați și pe teritoriul României. În Carpați s'au distins în mai multe rânduri trupele comandate de generalul Goldbach (sibian), iar în România s'a desvoltat luptă mare de-a lungul Siretului și pe la Galați. Lupta e în cursere.

NOUTĂȚI.

Crăciunul în Oradea. Escoala Sa, Inaltpreasfințitul domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Vasilie Mangra, a celebrat sfânta liturgie în bisericile ortodoxe române din Oradea-mare, cu asistență numerosă, în toate cele trei zile de sărbătoare ale Nașterii Domnului. Raportul amănuntit, primit la încheierea foii, îl dăm în numărul viitor.

In memoria răposatului domnitor. Ministrul-prezident, contele Stefan Tisza, a înaintat camerei un proiect, prin care se inarticulează în lege memoria domnului rege Francisc Iosif I, și totodată se hotărăște să se înalte în capitală și reședința țării un monument demn de memoria răposatului domnitor al Ungariei. Măsurile în acest scop se vor lua fără amânare.

Aviz școlar. Directiunea scoalei comerciale superioare gr. or. române din Brașov aduce la cunoștință elevilor, că anul școlar 1916/1917 se va începe în 9/22 Ianuarie 1917. Examenele de corigență și de maturitate sunt fixate pe 16/29 Ian. 1917. Toți elevii și corigenții au să se prezinte la directiune înainte de începerea scoalei și de făcerea examenelor pentru luarea la cunoștință a dispozițiilor necesare.

Constituire. Prezidenții parlamentelor din țările aliate se întunesc în 19 Ianuarie a. c. într-o constituire la Berlin. Parlamentul ungur va fi reprezentat prin vice-prezidentul Simonsits.

† Nicolae Peicu. Despre moarte preotului militar Nicolae Peicu, cu care ne ocupăm și la alt loc, primim dela un coleg al răposatului, următoarele amănunte: În 17 Decembrie n. 1916, un detașament de soldați de ai noștri plecase să se aseze prin transee. O lăvină mare, rostogolită de pe munte la vale, a îngropat înălțul întregul detașament. Preotul Peicu cu totii ofițerii și soldații disponibili au alergat la fața locului, pentru a salva viața celor de sub zăpadă. Atunci a venit o două lăvină, care a cerut noue jertfe: a îngropat și pe salvatori, împreună cu preotul militar Peicu, care apoi în 23 Decembrie n. a fost înmormântat, prin preotul militar bucovinean Ioan Popescu, cu onorurile cuvenite militare. Odihnească în pace!

Al cincilea împrumut de răboi. Rezultatul împrumutului al cincilea de răboi, după semnele de până acum, are să fie deplin mulțumitor atât în Austria, cât și în Ungaria. Este deplin îndreptățită speranța, că acest împrumut întrece pe al patrulea.

Sistema de bilete. Cu ziua de 1 Februarie 1917 se va introduce în Oradea sistemul de bilete la cumpărarea de: cafea, zahăr, slăină și ceai.

Militare. Conscierea gloașilor anului 1899 se înăpunde în zilele de 15, 16 și 17 Ianuarie a. e.

Hymen. Dăoarea Cornelia Simedrea și domnul George Rimbaș logodni. 1916 Decembrie 26.

Mitropolit bulgar în Constantinopol. Între guvernul bulgar și cel turcesc s'a urmat un schimb de păreri asupra organizării raporturilor religioare la bulgarii locuitori pe teritoriul Turciei. Conform învoielui statutar, sinodul bulgar a numit un mitropolit titular la Constantinopol, în persoana episcopului Ilarion, care a și plecat la noua sa reședință.

Se vor înflora. Din Viena se anunță: Locotenenta din Austria-inferioară a dat o ordonanță privitoare la persoanele, care scumpesc prețurile piețelor. Numele acestor persoane, dacă vor fi osândite din partea judecătorilor pentru delictele comise împotriva regulelor negoțului de alimentare, se vor afișa pe tabla neagră a oficiilor și se vor publica și în ziar.

Câtă muniție se trece pe un front? Un ziar din Berlin scrie: Numărul impușcăturilor, date de tunurile germane și engleze la frontul apusean în anul 1916, a fost de patru miliarde și 15 milioane, va să zică pe zi cam 11 milioane de gloante.

Inștiințare. Comanda militară ordonează, că începând din 1 Ianuarie a. e. toate persoanele civile, care sunt în etatea serviciului militar, să-și poarte la sine toate documentele militare, de unde să se poate constata titlul de drept, în ceea ce privește scutirea lor de serviciu activ. Asemenea și tinerii între 14 și 17 ani să aibă cu sine extrasele matriculare, pentru a și putea dovedi ori și când anii vorstei lor.

Da urmat. Proprietarii de restaurante din Germania s-au întrunit nu de mult la o confație în Erfurt, unde s'a hotărât ca după răboi să se înălțe uzel (sau mai corect zis abuzul) bacășului din toate restaurantele Germaniei. Personalul de serviciu va primi salar fix, și lumea nu va mai fi molestață de ceata doritorilor de bacăș în hoteluri, restaurante și alte localuri publice.

Rugare. De carece soldații noștri, în timpul de puțină liniște ce o au, vor să se adapte și de cunoștințe, scoase din o lectură potrivită, subacrisul rog pe această cale pe toti domnilii intelectuali și publicul românesc din țara noastră și îndeosebi administrațiile ziarelor și librăriile, a fi atât de bune și a trimite pe seama soldaților romani dela Regimentul 64 ces. și reg. și bolnavilor ziai, călindare, foi ilustrate etc. Pentru toate dărurile voi exprima mulțumită publică. Adresa: Militärseelsorge des K. u. K. Infanterieregiments Nr. 64. Feldpost 385. Andrei Moldovan, preot militar ces. și reg.

Cărți și reviste.

Anuarul reuniunii femeilor române din Sibiu, pe anul 1914/15 și 1915/16. Editura reuniunii. E o dare de seamă despre activitatea valoroasei reuniuni de femei din Sibiu, în anii

două din urmă, atât de grei și pentru ea, ca pentru toate instituțiunile românești din patria aceasta. S'a tipărit în Sibiu, tipografia arhidicezană, și s'a împărtit între membrele și membrii reunii, al căror număr ar putea să fie mai mare decum reiese din lista dată la finea anuarului.

Nr. 210/1916. (190) 1-3.

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune largă parohul neputinios George Maior din parohia de clasa a III-a Găunoasa cu filiiile Cutini și Ciulpez din protopresbiteral Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: Jumătate din toate venitele din parohie și din filii.

Reflectanții să-și înainteze cererile la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, având a se prezenta în zi de Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Hunedoara, la 4/17 Decembrie 1916.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tracătului Hunedoara în contelegeră cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresb. administr.

Convocator.

Onorații membrii ai Reuniunii de înmormântare din Poiana (Polyán) sunt invitați să se întruni la X-a adunare generală ordinată, ce se va ține la Duminecă în 28 Ianuarie a. e. la 3 ore p. m., în sala școalei din Deal, cu următorul (1) 1-1.

Program:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constituirea adunării generale.
3. Presentarea Rațiocinului pro 1916.
4. Votarea Budgetului pro 1917.
5. Eventuale propunerii.
6. Inchiderea adunării generale.

Poiana (Polyán), în 13 Ianuarie 1917.

George Bărbat, Nicolae Dobrotă,
secretar. director.

2-3 (194)
Sodă de săpun și Spirit de oțet
se află la Hermann Hermann.

Piața mică Nr. 29.

Comptoaristă

Care e versată perfect în scris și vorbire în toate trei limbile patriei, se primește.

Pentru oferte se roagă sub cifrele
A-Z la administrația acestui ziar.

2-3 (192)

A apărut:

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane

Rânduiala Liturgiei și Carte de rugăciune pentru tinerimea gr.-or. ort. română

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineată; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluște-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunei înainte de împărtășirea cu s. cuminecătăruile marilor Vasiliie și Ioan Gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminecătăru; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei crucii.

Se afișă în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezană, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu 50 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

Redactor responsabil Teodor V. Păcăian.

Editorul și tiparul tipografiei arhidicezane.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană:

Calendarul arhidicezan pe anul 1917

cu Sematismul autentic al bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante, și anume: † Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu (moartea și înmormântarea sa), de T. V. P. — Tot merge omul..., de P. Dulfu. — Arhiepiscopul și Mitropolitul Vasile Mangra, cu portretul nou al Inalt Preasfinției Sale, (alegere, hirotonire și instalarea sa), de T. V. P. — Meditații..., de Al. Munteanu a. I. V., protopop. — Preoțimea în serviciul statistic, de Dr. Gh. Comșa. — Din răsboi (sonet), de V. S. — Jertfa (poveste spaniolă). — Cugetări. — Rugăciune (fragment), de I. A. Lăpușnatu. — Casa cu stafii (episod din răsboi de astăzi). — Gânduri și sfaturi, de N. I. — Târgurile. — Anunțe. — Catalog de cărți bisericești, didactice și tipărituri, care se află de vânzare la Librăria arhidicezană. — Lista manualelor didactice, admise de Consistorul arhidicezan, spre a fi întrebuită în școalele confesionale greco-orientale române din arhidiceza Transilvaniei. — Tipărituri pentru școale și biserici.

Prețul 1 Cor. 50 fil., plus porto poștal 30 fil.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane

Acaftistul

Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Inalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (474 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeestii Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai nainte de Ispovedanie. Invățătura pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cuminecături. Rugăciunile după sfânta cuminecătăru. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, canonul sfântului Nicolae. Cinstițul Paracelis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cantă către toate puterile cerești și către toți sfintii. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocazii. Culegere de rugăciuni la felicitări întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu explicație.

Se afișă în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezană, și se vinde legat solid și cu gust, în coloare roșie, cu 2 cor. porto 20 fil. Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane:

B. Ruiz Amado:

Secretul succesului

converbirile teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian”. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Perioadă fatală. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigare...? Păhărele de beatură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietenii. Capitalism și Donchiștism. Viermele neadormit. Orientari. O putere... Nobleță adeverărată. Inclinații și destoinicile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecție și o părere. Cheamarea dumnezeiască. Munca. Impărtirea timpului. Statornicia. Impărtășește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesului e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se afișă în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezană din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8%) cu 2 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidicezană

din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto poștal, 1 Cor. 15 fil.

Rihlincea Seguna"

Redactată de Dr. I. Lupuș, Săliște.

Nr. 16—36

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericești

Dr. Ioan Lupuș

și alți preoți din protopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la Librăria Arhidicezană în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2—, legat cor. 2·60, porto 20 fileri.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană în Sibiu

Frumoasa din Nor

și alte povești

E. Hodoș.

Pretul 2·50 cor. + porto 20 bani.

Mere

calitate mai bună, se caută și

cumpărare. Cine dorește a vinde se adresează la administrația